

UỶ BAN NHÂN DÂN PHƯỜNG MỸ LỘC
TRƯỜNG MẦM NON MỸ THUẬN

BÁO CÁO SÁNG KIẾN
**“XÂY DỰNG MÔI TRƯỜNG GIÁO DỤC LẤY TRẺ LÀM TRUNG
TÂM CHO TRẺ 5-6 TUỔI Ở TRƯỜNG MẦM NON”**

Lĩnh vực (mã) cấp học : Giáo dục (03)/MN

Tác giả : Vũ Thị Phương Linh

Trình độ chuyên môn: Cao Đẳng Mầm non

Chức vụ: Giáo viên

Đơn vị công tác: Trường Mầm non Mỹ Thuận

Mỹ Lộc , tháng 03 năm 2026

A.THÔNG TIN CHUNG

1.Tên sáng kiến: “Một số biện pháp xây dựng môi trường lấy trẻ làm trung tâm”

2. Lĩnh vực áp dụng sáng kiến: Lĩnh vực phát triển nhận thức

3. Thời gian áp dụng sáng kiến: Từ ngày 10 tháng 09 năm 2025 đến ngày 10 tháng 03 năm 2026

4. Tác giả:

Họ và tên: Vũ Thị Phương Linh

Năm sinh: 1999

Nơi thường trú: TDP Hàn Thông – Phường Mỹ Lộc – Tỉnh Ninh Bình

Trình độ chuyên môn: Cao đẳng sư phạm mầm non

Chức vụ công tác: Giáo viên

Nơi làm việc: Trường mầm non Mỹ Thuận

Điện thoại: 0359443774

Tỷ lệ đóng góp tạo ra sáng kiến: 100%

5. Đồng tác giả (nếu có): /

6. Đơn vị áp dụng sáng kiến:

Tên đơn vị: Trường mầm non Mỹ Thuận

Địa chỉ: Phường Mỹ Lộc – Tỉnh Ninh Bình

Điện thoại:

B. PHẦN MỞ ĐẦU

“Xây dựng trường mầm non lấy trẻ làm trung tâm” là chuyên đề trọng tâm của Giáo dục mầm non đã được các cấp quản lý từ trung ương đến địa phương từng bước quan tâm, Bộ Giáo dục và Đào tạo cũng đã ban hành Hướng dẫn thực hiện chuyên đề “Xây dựng trường mầm non lấy trẻ làm trung tâm” trong trường mầm non nhằm xây dựng cho trẻ một môi trường giáo dục an toàn, lành mạnh, phù hợp với sự phát triển của trẻ trong giai đoạn hiện nay.

Môi trường giáo dục trong trường mầm non là tổ hợp những điều kiện tự nhiên, xã hội cần thiết trực tiếp ảnh hưởng đến mọi hoạt động chăm sóc, giáo dục trẻ. Xây dựng môi trường giáo dục phù hợp góp phần thỏa mãn nhu cầu vui chơi và hoạt động của trẻ. Qua đó, nhân cách của trẻ được hình thành và phát triển toàn diện. Giáo dục lấy trẻ làm trung tâm không chỉ truyền đạt kiến thức cho các con một cách thụ động mà giáo viên cần phải tạo ra điều kiện, cơ hội để trẻ được chủ động, sáng tạo, tích cực tham gia vào hoạt động, trẻ phải tự chiếm lĩnh kiến thức và kinh nghiệm. Để đạt được điều này, người giáo viên cần nắm được hứng thú, nhu cầu, trình độ, khả năng của từng trẻ trong lớp, trên cơ sở đó lựa chọn được nội dung, phương pháp phù hợp với từng nhóm, từng cá nhân trẻ. Giáo dục lấy trẻ làm trung tâm cần đảm bảo: Hứng thú, nhu cầu, kỹ năng, thể mạnh của mỗi trẻ đều được hiểu, đánh giá đúng và được tôn trọng. Mỗi trẻ đều có cơ hội tốt nhất để thành công.

Xác định môi trường giáo dục là vô cùng quan trọng đối với sự phát triển của trẻ, trong những năm học qua bản thân tôi đã đặc biệt chú trọng trong việc xây dựng môi trường giáo dục lấy trẻ làm trung tâm trong tất cả các hoạt động. Bởi vì trong điều kiện phát triển của nhà trường hiện nay, xây dựng môi trường giáo dục lấy trẻ làm trung tâm chính là con đường đang đi, là quá trình nhà trường đã và đang thực hiện để nâng cao chất lượng chăm sóc giáo dục trẻ tại nhà trường.

Việc tổ chức các hoạt động giáo dục theo quan điểm “Lấy trẻ làm trung tâm” là yêu cầu thường xuyên trong quá trình thực hiện chương trình giáo dục mầm non nhằm thực hiện có chất lượng đạt hiệu quả nội dung này trường mầm non mỹ thuận đã đẩy mạnh việc tổ chức các hoạt động giáo dục trẻ theo quan điểm “Lấy trẻ làm trung tâm” phù hợp với điều kiện thực tế của trường, lớp và khả năng của trẻ đẩy mạnh tích cực chú trọng giáo dục 5 lĩnh vực . và đạt được 27 tiêu chí

Việc nâng cao chất lượng giáo dục là một trong những vấn đề quan trọng đứng đầu trong công tác giảng dạy . Việc đổi mới phương pháp dạy học theo hướng phát huy tích cực chủ động trong việc tổ chức hoạt động nhằm giúp các con chủ động trong học tập.

Nhận thức được tầm quan trọng của xây dựng trường mầm non lấy trẻ làm trung tâm đối với sự phát triển và thành công của trẻ trong cuộc sống, trước thực trạng của địa phương, nhà trường và nhiệm vụ được giao tôi rất băn khoăn trăn trở tìm giải pháp tối ưu để phát huy tính chủ động sáng tạo và huy động mọi lực

lượng, các tổ chức xã hội chung tay xây dựng trường mầm non lấy trẻ làm trung tâm một cách có hiệu quả cho nhà trường đồng thời chia sẻ kinh nghiệm với bạn bè đồng nghiệp về thực hiện nhiệm vụ chăm sóc giáo dục trẻ và xây dựng nhà trường mầm non mỹ thuận theo quan điểm xây dựng trường mầm non lấy trẻ làm trung tâm, vì vậy tôi chọn đề tài “Một số biện pháp nâng cao chất lượng chuyên đề “Xây dựng trường mầm non lấy trẻ làm trung tâm”

C. PHẦN NỘI DUNG

I. Mô tả giải pháp đã biết

Trường mầm non Mỹ Thuận thuộc phường Mỹ Lộc, tỉnh Ninh Bình, trường có 2 địa điểm sạch sẽ. Tôi được phân công phụ trách lớp 5 tuổi, lớp tôi gồm 17 trẻ nam và 14 trẻ nữ, lớp có 2 cô phụ trách, trong quá trình thực hiện nhiệm vụ được giao tôi đã gặp một số thuận lợi và khó khăn sau:

a. Ưu điểm

- Lớp tôi có đầy đủ tiện nghi phục vụ cho việc dạy và học, cảnh quan nhà trường thoáng mát, có cây che bóng mát xung quanh... góp phần rất lớn cho trẻ được trải nghiệm

- Lớp được trang bị các thiết bị đồ dùng thuận tiện phù hợp với độ tuổi của trẻ 5-6 tuổi

- Lớp có hai giáo viên các giáo viên nhiệt tình yêu nghề mến trẻ có trình độ chuyên môn đạt chuẩn

- Ban giám hiệu nhà trường luôn đi sâu đi sát tạo điều kiện thuận lợi cho giáo viên có đủ phương tiện để chăm sóc và dạy trẻ như mở các lớp bồi dưỡng công nghệ thông tin cho giáo viên bồi dưỡng về chuyên môn nghiệp vụ

- Đa số phụ huynh của lớp nhiệt tình quan tâm chu đáo tới các con và thường xuyên trao đổi với giáo viên về tình hình học tập của con em mình

b. Hạn chế và nguyên nhân hạn chế

+ Hạn chế:

Kế hoạch chăm sóc giáo dục trẻ của giáo viên chủ yếu dựa vào ý thức chủ quan của giáo viên chưa chú ý đến khả năng của trẻ trong lớp mình phụ trách để có biện pháp tác động phù hợp.

Việc sắp xếp trang trí phòng, lớp cũng như môi trường bên ngoài lớp chưa đáp ứng được yêu cầu của chuyên đề.

Khả năng triển khai và khai thác các điều kiện về cơ sở vật chất vào việc tổ chức các hoạt động lấy trẻ làm trung tâm còn chưa được chú trọng. Giáo viên tổ chức các hoạt động học còn mang nặng tính chất học, tổ chức giờ học cứng nhắc, và việc học diễn ra theo yêu cầu và tổ chức hoạt động tập thể của cả lớp chưa chú ý đến sự khác biệt của trẻ và khả năng của từng trẻ.

- Cơ sở vật chất của trường có nhiều chuyển biến tích cực song do trường có hai khu nên khu b còn thiếu một số phòng học, phòng chức năng và một số

trang thiết bị phục vụ cho công tác giảng dạy đặc biệt các trang thiết bị hiện đại (Màn chiếu các thiết bị nghe nhìn...)

Từ những hạn chế trên, trong quá trình tổ chức các hoạt động giáo dục cho trẻ tôi thấy mình cần phải đi sâu, tìm hiểu kỹ vấn đề này để rút ra nhiệm vụ giáo dục cho phù hợp với yêu cầu phát triển của lứa tuổi. Giúp trẻ hứng thú với các hoạt động giáo dục . Chính vì vậy nên tôi đã chọn biện pháp “Xây dựng môi trường giáo dục lấy trẻ làm trung tâm cho trẻ 5-6 tuổi ở trường mầm non”

c.Kết quả khảo sát

***Kết quả khảo sát thực tế giáo viên** (Thời điểm tháng 9/2025)

TT	Tiêu chí	Số lượng giáo viên được khảo sát	Mức độ đạt được							
			Tốt	Tỷ lệ	K	Tỷ lệ	TB	Tỷ lệ	CD	Tỷ lệ
1	Sáng tạo trong việc thiết lập MTGD LTLTT	18	6		8		2		2	
2	Đổi mới hoạt động CSGD trẻ theo quan điểm LTLTT	18	5		7		4		2	
3	Tổ chức hướng dẫn trẻ khai thác và sử dụng môi trường có hiệu quả	18	5		8		3		2	
4	Tạo cơ hội cho trẻ bộc lộ hết khả năng của mình	18	3		7		6		2	

Kết quả khảo sát thực tế về thiết kế môi trường giáo dục của giáo viên:

(Thời điểm tháng 9/2025)

TT	Tiêu chí	Tỷ lệ
1	Chưa hợp lý	30%
	Thuận tiện, phù hợp	70%
2	Chưa mở, chưa linh hoạt	40%
	Theo hướng mở, linh hoạt	60%
	Mua sẵn	85%

3	Đồ dùng, đồ chơi		
---	------------------	--	--

II.Nội dung các giải pháp mới : Tính mới, sáng tạo, hiệu quả áp dụng, khả năng nhân rộng của sáng kiến

1.Nội dung các giải pháp mới

Nhận thức được tầm quan trọng của việc giáo dục lấy trẻ làm trung tâm ở trường mầm non bản thân tôi đã trăn trở về vấn đề xây dựng môi trường giáo dục lấy trẻ làm trung tâm với phương châm trẻ mầm non “Chơi mà học học mà chơi”.Trẻ thích tiếp xúc với môi trường xung quanh thích được khám phá , trải nghiệm qua đó trẻ tích lũy kiến thức kinh nghiệm cho mình . Từ đó tôi đưa ra một số biện pháp có hiệu quả góp phần thực hiện tốt mục tiêu nhiệm vụ chăm sóc giáo dục trẻ

***Giải pháp 1: Xây dựng môi trường trong lớp phong phú gần gũi phù hợp với bối cảnh địa phương :**

- Môi trường thân thiết và gần gũi với trẻ sẽ gây hứng thú cho trẻ và góp phần hình thành mối quan hệ thân thiết tự tin giữa giáo viên với trẻ và giữa trẻ với trẻ

- Tổ chức môi trường giáo dục trong trường lớp mầm non có vai trò quan trọng đối với sự phát triển về 5 lĩnh vực (Thể chất , ngôn ngữ giao tiếp ,tình cảm kỹ năng xã hội , nhận thức , thẩm mỹ). Vì vậy việc thiết kế môi trường giáo dục trong trường mầm non phải tuân thủ các nguyên tắc sau:

+ Cần bố trí các khu vực chơi hoạt động trong lớp và ngoài trời phù hợp thuận tiện cho việc sử dụng của cô và trẻ

+ Cần tính đến không gian thực tế của lớp để bố trí các góc chơi

+ Cần đảm bảo tính mục đích : Một là môi trường giáo dục hướng vào việc phát triển toàn diện cho trẻ , hai là thiết kế môi trường phù hợp với bối cảnh địa phương

- Trang trí môi trường lớp học cần phù hợp với tính chất của các hoạt động phù hợp với từng độ tuổi . Trong lớp cần bố trí không gian phù hợp cho hoạt động chung của lớp và hoạt động theo sở thích khả năng của nhóm nhỏ hoặc cá nhân

- Cần thu hút sự tham gia của trẻ vào việc xây dựng môi trường giáo dục càng nhiều càng tốt . Đây là cơ hội quý báu để trẻ ứng dụng kiến thức và kỹ năng trẻ đã được học theo cách của mình mà không bị gò bó đặc biệt vào các thời điểm như chơi và hoạt động ở các góc vào buổi sáng và giờ hoạt động chiều

Phòng học phải đủ ánh sáng , thoáng mát về mùa hè , ấm áp về mùa đông

Từ trước đến nay khi trang trí lớp học của mình chỉ chú ý sao cho đẹp mắt, gọn gàng là được chứ không chú trọng đến việc để trẻ thao tác, thực hành được trên các hình ảnh trang trí. Nhưng với môi trường giáo dục lấy trẻ làm trung tâm thì tất cả những hình ảnh, đồ dùng mà giáo viên trang trí đều phải theo hướng mở tức là trẻ phải được thực hành, thao tác trên đó. Vì vậy giáo viên cần nắm rõ và tuân thủ các nguyên tắc khi thiết kế, sắp xếp trang trí phòng, lớp.

(hình ảnh môi trường trong lớp)

Tôi đã tạo môi trường giáo dục bên trong lớp có sự lôi cuốn, thu hút trẻ, tạo nên một môi trường trong lớp học với những màu sắc sinh động, hấp dẫn, có không gian, cách sắp xếp phù hợp, gần gũi, quen thuộc với cuộc sống thực hàng ngày của trẻ phù hợp với chủ đề mà trẻ đang được học như chủ đề thế giới thực vật

. (Hình ảnh lớp học chủ đề thế giới thực vật)

***Giải pháp 2:Tạo môi trường giáo dục bên ngoài lớp học phong phú gần gũi phù hợp với bối cảnh địa phương :**

- Môi trường ngoài lớp học là yếu tố góp phần tích cực trong các hoạt động nâng cao chất lượng chăm sóc giáo dục toàn diện cho trẻ ở trường mầm non tôi tập chung xây dựng môi trường giáo dục ngoài lớp học an toàn đẹp hấp dẫn trẻ

- Môi trường giáo dục phải thực sự an toàn và có tính thẩm mỹ cao

- Có thể nói việc xây dựng môi trường bên ngoài lớp học đáp ứng được yêu cầu của chuyên đề “ Xây dựng trường mầm non lấy trẻ làm trung tâm”, tạo điều kiện, phương tiện cho trẻ hình thành nhân cách và phát triển toàn diện.

Việc thực hiện xây dựng môi trường bên ngoài lớp học đã góp phần to lớn vào kết quả chuyên đề “ Xây dựng trường mầm non lấy trẻ làm trung tâm”. Qua thực hiện chuyên đề đã có sự chuyển biến mạnh mẽ cả về cơ sở vật chất lẫn chuyên môn. Chất lượng chăm sóc, giáo dục trẻ đã có nhiều chuyển biến tích cực, trẻ hứng thú, tự tin, tích cực tham gia các hoạt động, hình thành được các kỹ năng cần thiết

- Các giáo viên trong nhà trường được giao lưu, học hỏi lẫn nhau trong việc xây dựng môi trường giáo dục lấy trẻ làm trung tâm, được trang bị thêm nhiều kỹ năng trong việc thực hiện nhiệm vụ chuyên môn của bản thân, được thỏa sức sáng tạo, thể hiện khả năng của mình.

Bên cạnh đó, tôi xây dựng môi trường ngoài lớp học bằng cách cải tạo các mảng tường phía trước lớp học, khu vực sân trường bỏ trống, khu vực lối đi... vẽ

trang trí những hình ảnh ngộ nghĩnh, sinh động để tạo thành khu vui chơi và trải nghiệm cho trẻ.

(Hình ảnh giáo viên tạo môi trường bên ngoài)

Hình ảnh trẻ vui chơi trong khu vực sân trường

+ Môi trường ngoài lớp học: Tôi tận dụng môi trường ngoài lớp học để củng cố kiến thức, kỹ năng một cách thực tế gần gũi với trẻ. Trẻ có thể đếm, tạo nhóm, so sánh, thêm bớt các đồ chơi, chậu hoa, các loại rau, củ, quả...

Hoạt động chơi tự do ngoài trời, tôi cho trẻ xếp các chữ số bằng hạt sỏi đá để trẻ trải nghiệm củng cố lại kiến thức trẻ vừa được học. Đồng thời cũng ở môi trường ngoài trời tạo không khí cho trẻ đọc sách

Tại khu vui chơi, trải nghiệm, thì thiết kế các góc chơi nhỏ để mỗi khi trẻ ra hoạt động ngoài trời trẻ được hít thở không khí trong lành, được thể hiện mình qua trò chơi, góc chơi mà trẻ yêu thích. Trong khu vực vui chơi, trải nghiệm, trẻ được tham gia vào các hoạt động và phát huy được sự sáng tạo của mình.

(Hình ảnh trẻ đọc sách thư viện xanh ngoài trời)

Hình ảnh trẻ vui chơi khu chợ quê

Hình ảnh trẻ vui chơi khu tháp nước bình yên

***Giải pháp 3: Xây dựng kế hoạch giáo dục**

Việc lập kế hoạch đúng, phù hợp không những giúp giáo viên đi đúng mục tiêu, nội dung theo chương trình giáo dục mà còn giúp giáo viên biết cách lựa chọn phương pháp giáo dục phù hợp với trình độ nhận thức, đặc điểm của trẻ lớp mình để có hình thức tổ chức sao cho lôi cuốn, thu hút trẻ tham gia vào hoạt động.

Khi chưa thực hiện chuyên đề thì đa số giáo viên khi lập kế hoạch chăm sóc giáo dục còn chủ yếu dựa vào ý thức chủ quan của mình mà chưa chú ý tìm hiểu xem khả năng của trẻ mình phụ trách đạt được ở mức độ nào, chưa phối hợp với phụ huynh trong việc lựa chọn nội dung giáo dục đối với trẻ, chưa phân loại nhóm trẻ để có biện pháp tác động phù hợp.

Nhưng khi thực hiện xây dựng trường mầm non lấy trẻ làm trung tâm thì việc lập kế hoạch giáo dục của giáo viên đã chú ý đến khả năng, sở thích và lợi thế của từng đứa trẻ và biết được mọi đứa trẻ đều có cơ hội tốt nhất để thành công; Tất cả các đứa trẻ đều có cơ hội học bằng nhiều cách khác nhau bao gồm cả chơi, điều này góp phần định hướng cho giáo viên trong việc sử dụng và xây dựng môi trường giáo dục trong trường mầm non đồng thời giúp giáo viên nắm được việc học của trẻ mầm non tốt nhất là bằng cách chơi và sẽ xây dựng kế hoạch giáo dục theo hướng “học bằng chơi, chơi mà học” nhằm phát huy tính tự giác, tự lập của trẻ. Trẻ tích cực tham gia vào các hoạt động do giáo viên tổ chức một cách hào hứng, vui vẻ không bị gò ép mà thông qua các hoạt động tổ chức nhẹ nhàng có yếu tố chơi để khuyến khích trẻ hoạt động.

Để hoạt động giáo dục lấy trẻ làm trung tâm đạt kết quả tốt, tôi lựa chọn các hoạt động học phù hợp với mục tiêu đề ra và khi đã lựa chọn được hoạt động giáo dục, tôi phải thiết kế hoạt động giáo dục đó đảm bảo tính vừa sức, phù hợp với khả năng với trẻ của lớp.

-Giáo dục lấy trẻ làm trung tâm được xem như một quan điểm dạy học chi phối cả mục tiêu nội dung phương pháp hình thức tổ chức và cả quan điểm dạy học. Do vậy để xây dựng kế hoạch giáo dục lấy trẻ làm trung tâm một cách hiệu quả tôi phải xác định mục tiêu giáo dục

- Mục tiêu xác định theo các lĩnh vực: Phát triển thể chất; nhận thức; ngôn ngữ; tình cảm kỹ năng xã hội; thẩm mỹ. Xây dựng kế hoạch lấy trẻ làm trung tâm được thể hiện ngay từ việc xác định mục tiêu và cách viết mục tiêu. Vì vậy khi xác định mục tiêu trong kế hoạch căn cứ vào những yếu tố như: Khả năng tiếp thu kiến thức, nhu cầu học tập khám phá, sở thích của từng trẻ, để có được những kết quả trên tôi đã lựa chọn từ việc theo dõi, quan sát trẻ hàng ngày, hàng tuần, hàng tháng

- Mục tiêu phải luôn luôn hướng vào trẻ nghĩa là trẻ sẽ làm được gì? sẽ như thế nào? sau một năm học, sau một chủ đề sau một ngày. Do đó mục tiêu giáo dục nhất là mục tiêu cho một bài giáo viên đặt ra cần cụ thể, đo được, đạt được, thực tế và có giới hạn về thời gian để có thể dễ dàng xác định trong một khoảng thời gian nhất định mục tiêu đã đạt được chưa.

*Lựa chọn được nội dung giáo dục:

- Nội dung giáo dục phải đảm bảo tính khoa học, tính vừa sức và nguyên tắc đồng tâm phát triển từ dễ đến khó, đảm bảo tính liên thông giữa các độ tuổi, giữa nhà trẻ và mẫu giáo thống nhất giữa nội dung giáo dục với cuộc sống hiện thực, gắn với cuộc sống và kinh nghiệm của trẻ, chuẩn bị cho trẻ từng bước hoà nhập vào cuộc sống

- Nội dung giáo dục phù hợp với sự phát triển tâm sinh lý của trẻ em, hài hoà giữa chăm sóc và giáo dục; giúp trẻ em phát triển cơ thể cân đối, khoẻ mạnh, nhanh nhẹn, cung cấp kỹ năng sống phù hợp với lứa tuổi, giúp trẻ em biết kính trọng, yêu mến, lễ phép với ông bà, cha mẹ, cô giáo, yêu quý anh, chị, em, bạn bè; thật thà, mạnh dạn, tự tin và hồn nhiên, yêu thích cái đẹp; ham hiểu biết, thích đi học... Nội dung dạy trẻ hiểu gì, biết gì, dạy trẻ những kỹ năng nào. Giáo dục trẻ có thái độ như thế nào đối với thế giới xung quanh.

- Những nội dung giáo dục trong kế hoạch là những nội dung cụ thể, trẻ muốn biết, gắn gũi với trẻ, phù hợp với tình hình thực tế của nhà trường và của địa phương.

- Mục tiêu và nội dung liên quan với nhau do đó có mục tiêu thì mới có nội dung. Một mục tiêu có thể có 2-3 nội dung sao cho phù hợp với trẻ ở từng độ tuổi.

*Lựa chọn hoạt động giáo dục.

- Tổ chức các hoạt động giáo dục lấy trẻ làm trung tâm thì: Hoạt động giáo dục giáo viên đặt tên ngộ nghĩnh, gần gũi với thế giới xung quanh trẻ và mang tính giáo dục cao. Người giáo viên là người hướng dẫn, khuyến khích, gợi mở, hỗ trợ và tạo cơ hội nhiều nhất cho trẻ được hoạt động, được trao đổi chia sẻ trình bày ý kiến của mình. Đồng thời giáo viên phải quan sát để đáp ứng nhu cầu ham hiểu biết, tìm tòi, khám phá qua những câu hỏi thắc mắc của trẻ. Trẻ luôn tích cực, chủ động tham gia các hoạt động, thích làm việc theo cặp, theo nhóm. Phương pháp, đồ dùng sử dụng, hình thức tổ chức phù hợp, đúng lúc, đúng chỗ để kích thích sự tìm tòi, khám phá của trẻ. Chú trọng cho trẻ được trải nghiệm, giao tiếp và trình bày ý kiến. Khi lựa chọn phương pháp giáo viên cần:

+ Phương pháp giáo dục phải tạo điều kiện cho trẻ được trải nghiệm, tìm tòi, khám phá môi trường xung quanh dưới nhiều hình thức đa dạng, đáp ứng nhu cầu, hứng thú của trẻ theo phương châm “chơi mà học, học bằng chơi”. Chú trọng đổi mới tổ chức môi trường giáo dục nhằm kích thích và tạo cơ hội cho trẻ tích cực khám phá, thử nghiệm và sáng tạo ở các khu vực hoạt động một cách vui vẻ. Kết hợp hài hoà giữa giáo dục trẻ trong nhóm bạn với giáo dục cá nhân, chú ý đặc điểm riêng của từng trẻ để có phương pháp giáo dục phù hợp. Tổ chức hợp lý các hình thức hoạt động cá nhân, theo nhóm nhỏ và cả lớp, phù hợp với độ tuổi của nhóm /lớp, với khả năng của từng trẻ, với nhu cầu và hứng thú của trẻ và với điều kiện thực tế. Ví dụ hoạt động “Nhận biết mối quan hệ hơn kém trong phạm vi 6” ở chủ đề gia đình thì tôi phải trang trí môi trường theo chủ đề gia đình các đồ dùng chuẩn bị trong hoạt động học phù hợp với điều kiện thực tế

(Hình ảnh môi trường trong lớp trong giờ hoạt động)

*** Giải pháp 4: Tổ chức hoạt động học chủ yếu là bằng cách chơi**

Từ quan điểm lấy trẻ lấy trẻ làm trung tâm tôi đã mạnh dạn tổ chức các hoạt động học của trẻ bằng cách chơi vì chơi đáp ứng được mọi nhu cầu của trẻ như là nhu cầu vận động, nhu cầu giao tiếp, tình cảm, nhận thức, ngôn ngữ, khám phá và sáng tạo, chơi giúp trẻ hiểu được những điều trẻ trải nghiệm thể hiện được bản thân, xây dựng mối quan hệ với người khác, chơi giúp trẻ học được rất nhiều nội dung như vận động, tình cảm xã hội, ngôn ngữ giao tiếp thế giới tự nhiên và xã hội khoa học nghệ thuật trong cùng một thời điểm. Chơi hỗ trợ việc học tích hợp và chơi còn cung cấp con đường học khác nhau cho trẻ và chơi có thể giúp trẻ thay đổi những gì trẻ biết và trẻ có thể làm được, học được và chơi giúp trẻ làm được những điều mà trẻ không thể làm được trong cuộc sống thực và chơi giúp trẻ hưởng niềm vui thoát khỏi những áp lực .

Với chủ đề gắn liền với hoạt động chủ đạo **“học mà chơi, chơi mà học”** việc tổ chức các hoạt động học thông qua các trò chơi sẽ giúp cho trẻ có nhiều cơ hội để học cách quan sát, so sánh, suy luận và rèn luyện khả năng đếm, tính toán, tô vẽ trở nên thành thạo. Để thu hút được sự chú ý của trẻ, tăng hiệu quả sử dụng đồ chơi và tạo được niềm vui trong quá trình chơi đối với trẻ lứa tuổi mầm non sẽ được thiết kế theo các chủ đề: gia đình, thế giới động vật, thực vật; phương tiện và luật lệ giao thông; quê hương đất nước; nghề nghiệp...được dạy

học phù hợp với từng giai đoạn phát triển của trẻ từ nhà trẻ, mẫu giáo nhỏ, mẫu giáo bé và mẫu giáo lớn chuẩn bị bước vào tiểu học.

Đặc biệt, khi cô tổ chức các hoạt động học bằng cách thông qua các trò chơi trẻ có thời gian vui chơi, trẻ sẽ học được cách tự quan sát, để phát hiện ra những điều mới mẻ, thú vị ngay bên cạnh mình. Từ đó kích thích nội tại, tạo động lực cho sự phát triển của trẻ. Tâm lý tò mò, thích khám phá sẽ buộc trẻ phải đặt ra câu trả lời và háo hức tìm kiếm câu trả lời từ cô giáo. Trẻ sẽ vận dụng và sử dụng linh hoạt ngôn ngữ để mô tả những gì mình nhìn thấy, chạm vào, ngửi và nghe được

Do vậy, thông qua vui chơi, dù đơn giản hay phức tạp, tự nhiên hay có chủ đích, trẻ không chỉ được vận động mà còn học được các kiến thức bổ ích, những kiến thức mà đôi khi người lớn chúng ta rất ít để ý hoặc khó có thể quan sát. Với các hoạt động vui chơi, trẻ không chỉ được phát triển thể chất, rèn luyện khả năng vận động mà còn phát triển khả năng tư duy, tính sáng tạo, khả năng tương tác, phối hợp...

(Hình ảnh cô và trẻ chơi trò chơi tại sân trường)

(Hình ảnh trẻ trong hoạt động thể dục sáng)

*** Giải pháp 5: Làm đồ dùng đồ chơi :**

Như chúng ta cũng biết đối với trẻ mầm non thì việc có đồ dùng đồ chơi để cho trẻ tham gia hoạt động là vô cùng cần thiết. Vì trẻ mầm non chủ yếu tư duy của trẻ thông qua hình ảnh và đồ dùng trực quan. Vì vậy mà các cô hàng tháng đều phải làm đồ dùng để bổ sung cho trẻ trong các hoạt động.

Đồ chơi tự tạo được làm từ nguyên vật liệu tự nhiên, dễ kiếm, đa dạng và cũng dễ làm, sản phẩm lại gần gũi với hoạt động của trẻ. Sự đa dạng của nguyên vật liệu thiên nhiên đã thu hút được sự chú ý của trẻ mang lại cho trẻ niềm say mê hứng thú. Chính những vật liệu đơn giản sẵn có trong cuộc sống hàng ngày là những đồ chơi có giá trị giúp trẻ phát triển toàn diện. Bởi vì đồ chơi tự tạo có ưu điểm nổi bật là sẵn có, thường xuyên đổi mới, phong phú và đặc biệt sáng tạo.

Việc tận dụng những nguyên vật liệu thiên nhiên và phế liệu để làm đồ dùng, đồ chơi cho trẻ hoạt động là một việc làm rất có ý nghĩa, vừa tiết kiệm được tiền mua sắm nguyên vật liệu, tạo ra những đồ dùng, đồ chơi mang tính sáng tạo, phong phú vừa làm tăng số lượng đồ dùng, đồ chơi cho trẻ, mà hiệu quả sử dụng lại khá cao đồng thời góp phần làm giảm thiểu lượng rác thải, giảm chi phí cho công tác vệ sinh môi trường.

Việc tận dụng những nguyên vật liệu thiên nhiên và phế liệu để làm đồ dùng, đồ chơi cho trẻ hoạt động là một việc làm rất có ý nghĩa, vừa tiết kiệm được tiền mua sắm nguyên vật liệu, tạo ra những đồ dùng, đồ chơi mang tính sáng tạo, phong phú vừa làm tăng số lượng đồ dùng, đồ chơi cho trẻ, mà hiệu quả sử dụng lại khá cao đồng thời góp phần làm giảm thiểu lượng rác thải, giảm chi phí cho công tác vệ sinh môi trường.

Chính vì vậy các cô giáo ở trường mầm non Mỹ thuận chúng tôi đã dùng những nguyên vật liệu phế thải để tạo thành những đồ chơi, những mô hình sống động phục vụ cho các hoạt động vui chơi và học tập của các bé. Nhằm đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục đồng thời còn là cơ hội để các cô giáo chia sẻ kinh nghiệm về cách làm đồ dùng đồ chơi mầm non dùng trong dạy học bằng những nguyên vật liệu sẵn có. Mời các cô cùng xem những hình ảnh đồ dùng đồ chơi tự làm của các cô giáo ở trường mầm non Mỹ Thuận .

Hình ảnh thi đồ dùng đồ chơi năm học 2025-2026

Sử dụng đồ dùng tự làm đưa vào cho trẻ được trải nghiệm

Ở lứa tuổi này trẻ rất thích tìm tòi khám phá và được tự tay làm ra những đồ dùng trẻ thích. Chính vì vậy mà ngoài việc làm đồ dùng dạy trẻ học, tôi cũng khuyến khích trẻ tự làm đồ dùng cùng cô và tạo ra đồ dùng theo số lượng cô yêu cầu từ những nguyên vật liệu phế thải như: hộp bánh kẹo, vỏ sò, ...

*** Giải pháp 6 : Phối hợp với các bậc phụ huynh để nâng cao chất lượng xây dựng môi trường lấy trẻ làm trung tâm .**

Có thể nói rằng đối với bậc học mầm non, phụ huynh là một nhân tố quan trọng quyết định chất lượng chăm sóc- giáo dục trẻ. Trong mọi hoạt động của nhà trường không thể thiếu sự đồng thuận từ phía phụ huynh. Chính vì vậy, phối kết hợp với phụ huynh là biện pháp vô cùng quan trọng trong đề tài nghiên cứu của tôi. Để thực hiện tốt chuyên đề: “Giáo dục lấy trẻ làm trung tâm” Ngay từ đầu năm học tôi đã chủ động họp phụ huynh để trao đổi hoạt động chăm sóc giáo dục trẻ một cách toàn diện về đức- trí- thể - mỹ, triển khai về một số hoạt động giúp cho trẻ nhận thức khám phá về thế giới xung quanh. Lập kế hoạch phối kết hợp với phụ huynh phù hợp với điều kiện của trường, lớp theo đúng với chủ đề, cụ thể:

* Nội dung:

- Thông báo từng chủ đề các con đang học để các bậc phụ huynh nắm được
- Lên kế hoạch trước về nội dung chăm sóc giáo dục trẻ trong chủ đề
- Vận động phụ huynh đóng góp các nguyên liệu: vỏ hộp, chai lọ, xi bìa cát tông ... làm thành các đồ dùng đồ chơi để trẻ được trải nghiệm
- Phụ huynh cần quan tâm, giải thích và cùng làm tại nhà với trẻ khi trẻ cần giải đáp, có yêu cầu

* Hình thức:

- Thông báo qua góc tuyên truyền của lớp.

- Gửi những nội dung về kế hoạch hoạt động chăm sóc giáo dục trẻ qua tin nhắn tới các phụ huynh để các bậc phụ huynh nắm bắt

- Phát tờ rơi những kế hoạch quan trọng trong chủ đề

- Trao đổi trực tiếp với các bậc phụ huynh trong các giờ đón, trả trẻ để phụ huynh hiểu được các nội dung và yêu cầu thực hiện trong chủ đề.

Có thể nói rằng đối với bậc học mầm non, phụ huynh là một nhân tố quan trọng quyết định chất lượng chăm sóc- giáo dục trẻ. Trong mọi hoạt động của nhà trường không thể thiếu sự đồng thuận từ phía phụ huynh. Chính vì vậy, phối kết hợp với phụ huynh là biện pháp vô cùng quan trọng trong đề tài nghiên cứu của tôi. Để thực hiện tốt chuyên đề: “Giáo dục lấy trẻ làm trung tâm” Ngay từ đầu năm học tôi đã chủ động họp phụ huynh để trao đổi hoạt động chăm sóc giáo dục trẻ một cách toàn diện về đức- trí- thể - mỹ, triển khai về một số hoạt động giúp cho trẻ nhận thức khám phá về thế giới xung quanh. Lập kế hoạch phối kết hợp với phụ huynh phù hợp với điều kiện của trường, lớp theo đúng với chủ đề, cụ thể:

* Nội dung:

- Thông báo từng chủ đề các con đang học để các bậc phụ huynh nắm được

- Lên kế hoạch trước về nội dung chăm sóc giáo dục trẻ trong chủ đề

- Vận động phụ huynh đóng góp các nguyên liệu: vỏ hộp, chai lọ, xi măng, cát... để các hoạt động trải nghiệm của trẻ được phong phú.

- Phụ huynh cần quan tâm, giải thích và cùng làm tại nhà với trẻ khi trẻ cần giải đáp, có yêu cầu

* Hình thức:

- Thông báo qua góc tuyên truyền của lớp.

- Gửi những nội dung về kế hoạch hoạt động chăm sóc giáo dục trẻ qua tin nhắn tới các phụ huynh để các bậc phụ huynh nắm bắt

- Phát tờ rơi những kế hoạch quan trọng trong chủ đề

- Trao đổi trực tiếp với các bậc phụ huynh trong các giờ đón, trả trẻ để phụ huynh hiểu được các nội dung và yêu cầu thực hiện trong chủ đề.

(Hình ảnh phụ huynh ủng hộ các nguyên vật liệu phế thải chai lon bia..)

Với cách làm này phụ huynh sẽ nhận ra rằng việc học của trẻ là rất quan trọng và nó cần được phối hợp giữa gia đình và giáo viên chủ nhiệm cũng qua đây tôi tạo niềm tin cho gia đình để họ biết rằng giáo viên luôn quan tâm đến con mình. Từ đó, tôi dễ dàng trong việc kêu gọi phụ huynh cùng tôi tham gia giáo dục hai chiều

2. Tính mới, tính sáng tạo của các giải pháp mới

+Phương pháp giáo dục tích hợp: Sáng kiến thường lồng ghép các hoạt động giáo dục về bảo vệ môi trường vào các môn học khác nhau, giúp trẻ dễ dàng tiếp cận và hiểu biết về vấn đề môi trường từ nhiều góc độ khác nhau Ví dụ trong hoạt động ngoài trời cô cùng trẻ tạo môi trường bằng cách cùng nhau nhặt các lá cây

(Hình ảnh trẻ nhặt lá cây)

+Hoạt động trải nghiệm thực tế: Tổ chức các hoạt động thực tế như trồng cây, dọn dẹp môi trường, hoặc phân loại rác thải, giúp trẻ không chỉ học lý thuyết mà còn thực hành và hình thành thói quen bảo vệ môi trường

(Hình ảnh cô tạo môi trường tại khu vực vườn trường)

-Ngoài ra cô thường xuyên cho trẻ tham gia vào các trải nghiệm tại sân trường giúp trẻ mạnh dạn tự tin tham gia vào các hoạt động nhóm sôi nổi

(Hình ảnh cô và trò cùng nhau trải nghiệm tại sân trường)

Khuyến khích sự tham gia của phụ huynh: Việc khuyến khích phụ huynh tham gia vào các hoạt động giáo dục, tạo ra một môi trường học tập đồng bộ và hỗ trợ

cho trẻ . Tổ chức phụ huynh kết hợp với nhà trường tham gia lao động tạo môi trường

(Hình ảnh phụ huynh tham gia tạo môi trường)

Những yếu tố này không chỉ giúp nâng cao nhận thức của trẻ về môi trường mà còn tạo ra một nền tảng vững chắc cho sự phát triển bền vững trong tương lai.

- Sau mỗi khi áp dụng các biện pháp “nâng cao chất lượng xây dựng môi trường lấy trẻ làm trung tâm”. Tôi thường xuyên ghi nhật ký chi tiết rút kinh nghiệm cho lần áp dụng sau.

3.Khả năng nhân rộng của sáng kiến:

Áp dụng sáng kiến “nâng cao chất lượng xây dựng môi trường lấy trẻ làm trung tâm”. giáo viên đã tạo môi trường , sử dụng hình thức mới lạ, sáng tạo, hấp dẫn để thu hút sự chú ý của trẻ; chú ý sắp xếp hệ thống câu hỏi phù hợp nên giờ học không còn khô khan, cứng nhắc; phát huy tính chủ động, tích cực của trẻ.

Sáng kiến trên đã được áp dụng tại lớp 5-6 tuổi A4 trường mầm non Mỹ Thuận Phường Mỹ Lộc và có thể nhân rộng cho các trẻ 5-6 tuổi trong toàn trường cùng áp dụng. Các lớp trong trường đánh giá cao sau khi áp dụng sáng kiến và sẽ tiếp tục trong thời gian tiếp theo.

4. Hiệu quả áp dụng, lợi ích thu được từ sáng kiến

*** Hiệu quả về mặt khoa học:**

-Phát triển tư duy và nhận thức: Trẻ tích cực hoạt động, tìm tòi, khám phá, từ đó hình thành tư duy sáng tạo và kiến thức vững chắc.

-Phát huy tính độc lập, tự tin: Môi trường mở khuyến khích trẻ chủ động lựa chọn hoạt động, góc chơi, rèn kỹ năng thực hành và sự tự tin.

-Phát triển toàn diện (thể chất, tình cảm, xã hội): Trẻ phát triển kỹ năng xã hội, khả năng ngôn ngữ, và hình thành các hành vi ứng xử văn hóa.

-Tôn trọng sự khác biệt: Giáo dục lấy trẻ làm trung tâm giúp đánh giá đúng, tôn trọng nhu cầu, sở thích và tiềm năng của từng trẻ.

-Nâng cao năng lực giáo viên: Giúp giáo viên nắm vững kiến thức, kỹ năng và phương pháp giáo dục hiện đại, linh hoạt trong tổ chức hoạt động.

-Huy động cộng đồng: Tăng cường sự phối hợp giữa nhà trường và phụ huynh trong việc tạo môi trường giáo dục phong phú.

*** Hiệu quả về mặt kinh tế**

-Nhờ có sự nhiệt tình sáng tạo , nghiên cứu để trang trí môi trường và để làm đồ dùng, đồ chơi tự tạo cho trẻ,từ đó giảm bớt cho phụ huynh phải đóng tiền mua đồ dùng, đồ chơi cho bé.

***Hiệu quả về mặt xã hội**

- Giá trị làm lợi cho môi trường: Giảm thiểu ô nhiễm môi trường từ việc tận dụng, tái sử dụng đồ dùng phế thải

- Giá trị làm lợi cho an toàn lao động:Các mảng tường trang trí cho trẻ tham gia chơi phù hợp , các đồ dùng sử dụng trong môn học đều được đảm bảo an toàn không sắc, nhọn, đảm bảo vệ sinh sạch sẽ

- Giá trị làm lợi khác:

Sau khi vận dụng các giải pháp trên. Tôi đã đạt được một số kết quả đáng kể như sau:

+ Đối với trẻ:

Đối với trẻ, được hoạt động trong môi trường thân thiện, an toàn với các đồ dùng tự tạo đẹp, mới lạ, trẻ hào hứng tích cực, mạnh dạn tự tin trong tham gia các hoạt động. Qua đó hình thành cho trẻ những mối quan hệ tốt với trường lớp, với gia đình, bạn bè và xã hội; kiến thức, kỹ năng được củng cố, nhiều trẻ tỏ ra mạnh dạn tự tin trong giao tiếp, khả năng sáng tạo được bộc lộ rõ rệt. biết đưa ra các câu hỏi thích hợp, tiếp thu bài chủ động hơn và trang bị cho trẻ những kiến thức kỹ năng ban đầu chuẩn bị hành trang vào lớp 1 vững vàng hơn.

+Đối với giáo viên:

Qua thực hiện các giải pháp trên bản thân tôi đã nắm được mục đích, yêu cầu xây dựng môi trường giáo dục lấy trẻ làm trung tâm, xây dựng được kế hoạch

giáo dục cho trẻ theo chương trình giáo dục mầm non và phù hợp với sự phát triển của trẻ; xây dựng môi trường sư phạm xanh, sạch, đẹp, an toàn, môi trường giáo dục tốt nhất cho trẻ; đổi mới phương pháp giáo dục, hình thức tổ chức các hoạt động theo chương trình giáo dục mầm non.

Bảng kết quả khảo sát sau khi thực nghiệm như sau:

***Kết quả khảo sát thực tế giáo viên (Thời điểm tháng 3/2026)**

TT	Tiêu chí	Số lượng giáo viên được khảo sát	Mức độ đạt được							
			Tốt	Tỷ lệ	K	Tỷ lệ	TB	Tỷ lệ	CD	Tỷ lệ
1	Đổi mới hoạt động CSGD trẻ theo quan điểm LTLTT	18	16		2					
2	Sáng tạo trong việc thiết lập MTGD LTLTT	18	16		2					
3	Tổ chức hướng dẫn trẻ khai thác và sử dụng môi trường có hiệu quả	18	16		2					
4	Tạo cơ hội cho trẻ bộc lộ hết khả năng của mình	18	16		2					

***Kết quả khảo sát thực tế về thiết kế môi trường giáo dục của giáo viên:**

(Thời điểm tháng 3/2026)

TT	Tiêu chí	Tỷ lệ	
1	Cách sắp xếp các góc chơi	Chưa hợp lý	10%
		Thuận tiện, phù hợp	90%
2	Các mảng, góc trang trí	Chưa mở, chưa linh hoạt	5%
		Theo hướng mở, linh hoạt	95%
3	Đồ dùng, đồ chơi	Mua sẵn	15%
		Tự làm	85%

+ Đối với phụ huynh:

Việc triển khai thực hiện chuyên đề có được sự hưởng ứng nhiệt tình, hợp tác tích cực của cha mẹ trẻ. Giữa nhà trường - giáo viên - phụ huynh mối liên hệ, sự hợp tác chặt chẽ, hiệu quả. Được phụ huynh luôn tin tưởng và ủng hộ, đa số họ đã nhận thức được rõ tầm quan trọng của việc thực hiện chuyên đề xây dựng trường mầm non lấy trẻ làm trung tâm

D. PHẦN KẾT LUẬN

- Sáng kiến tạo môi trường lấy trẻ làm trung tâm nhấn mạnh tầm quan trọng của việc xây dựng một môi trường giáo dục tích cực, nơi trẻ em được khuyến khích phát triển toàn diện.
 - Trong bối cảnh giáo dục mầm non, việc tạo ra một môi trường học tập thân thiện và phù hợp với nhu cầu của trẻ là rất cần thiết. Môi trường này không chỉ bao gồm không gian vật lý mà còn phải tạo ra những cơ hội cho trẻ tham gia vào các hoạt động học tập, vui chơi và khám phá. Điều này giúp trẻ phát triển cả về thể chất lẫn tinh thần, hình thành nhân cách và kỹ năng sống cần thiết cho tương lai
- Ngoài ra, sự tham gia của giáo viên, phụ huynh và cộng đồng cũng đóng vai trò quan trọng trong việc xây dựng môi trường giáo dục. Việc hợp tác giữa các bên liên quan sẽ tạo ra một hệ sinh thái hỗ trợ cho sự phát triển của trẻ, từ đó nâng cao chất lượng giáo dục mầm non

*** Cam kết không sao chép, vi phạm bản quyền**

Tôi xin cam kết đây là báo cáo sáng kiến của tôi, tôi không sao chép hoặc vi phạm bản quyền của người khác.

XÁC NHẬN CỦA CƠ QUAN/ĐƠN VỊ

(Ký tên, đóng dấu)

Trần Thị Dự

TÁC GIẢ/ĐỒNG TÁC GIẢ

SÁNG KIẾN

(Ký tên)

A handwritten signature in blue ink that reads 'Linh'.

Vũ Thị Phương Linh

